

FRA YTTERSIA TIL INNERSIA

En historie om fjellklatring i Troms, og om å lufte sjela si i fjellet —

Tekst og bilder: Sjur Nesheim

Fra yttersia av hverdagen — i et eventyrland som finnes i Troms, fjellverdenen, har jeg henta fram en opplevelse.

En av mange opplevelser av kameratskap, av natur, av drømmer som oppfylles.

Og litt om hva som skjer når snøen fyker opp, kroppen er utslitt og vinden driver kaldt inn fra nordvest.

KVALØYA-traversen.

Ettersom kilometrene klatravegg har forsvunnet under oss konstaterer vi med forbauselse at for-dumminga ikke har vært total.

Endel lærdommer bankes inn for hver tur.

En tre-dagers vintertur opp fjell og ned fjell på yttersia av Kvaløya — utafør Tromsø by — sto for endel lærdommer — som at:

Kalde føtter kan gå like langt som varme føtter, tomme mager kan ikke gå like langt som fulle mager —

særlig hvis underlaget er kalde føtter.

Det ligger mye sult, mye slit bak denne erkjennelsen.

Begynnelsen var tradisjonsrik og behagelig. Slumring på altfor gode madrasser på ungdomshuset i Rekvika på yttersia av Kvaløya, en behagelig stor frokost og et par behagelige liter med te.

Dernest dro vi på klatretur.

Og selvfølgelig var det behov for en stor terast opp mot toppen av Skamtind — den første i en rekke av femten topper.

Og Skamtind — vi klarte faktisk å finne en vanskelig vei opp. Tre utstrakte taulengder på hard snø og is.

Vi har begynt på Kvaløyatraversen. Verden er vår — livet og masse fjell ligger foran oss. Skavete egger strekker seg østover mot Storstolpan og Store Hollenderen — vi har et optimistisk håp om å nå dit innen kvelden.

Ned fra Skamtinden, nedover innebærer store fordeler for meg som er førstemann. Johnny kommer etter på solid nikkerstak, løsker ut mellomforankringer i farta. Så nedfiring, rapell, — så langt taue nekker — og litt til. Så begynte vi. Taulengde på taulengde, hengende, enorme skavler, snepakka granitt. Gå på.

Ved antydning til skumring slår vi opp teltet. Fin teltplass, relativt mye mat i frysetørra forstand. To munnfuller på hver — kaloriene skulle visstnok ha vært der.

Natt, Johnny — vi har stort telt for ikke å krangle om hvem som ligger på hvem sitt område. Det ville vært for jævli.

Under Tilthornet, på Hamarøya, den første spede begynnelsen til vinterklatring. Desember uten snø, førtifem kilo på ryggen og ski i hendene.

Vi sluss med krattskog og snøstorm i over ei uke. Teltet var av typen sileklede, av den typen stoff mor silte havresaft gjennom.

Etterhvert utvikla det vesentlige spørsmålet seg til å bli lebensraum og hvem som rulla seg over på hvem sin halvdel med kinokø-knær og albuer. Men alt er tilgitt og etterhvert blir man bare bedre venner av slikt.

Neste dag på Kvaløy-traversen er klassisk. Vi har det travelt. To pauser, korte, ei brødkiva og en piss. Opp til Storstolpan er nydelig, fast, hård snø. Store Hollenderens vestflanke er et basseng fyllt av en seig, dyp masse. Vi vasser med snø over knærne — og kommer opp.

Vi går, vi klatrer, vi vasser i laus snø — vi finner rytmen. Og med kveldssola lavt hengende over storhavet glir vi ned fra dagens siste stopp, Rødbergtind.

Vinden trekker opp — en del av kvelden går bort i å grave en platt-

form med isøksker. To-dagers bivuakk-turen må strekkes ut til tre dager. Men to dagers frysetørre kost lar seg dessverre ikke strekke. I forhold til julebord lar det seg knapt strekke utover innledninga. Så frokosten tredje dag er seks frosne brødkiver opptint i en god klepp margarin.

I sur vind og minus femten grader gikk Johnny ut og pleide morrakvalmen med en morrarøyk.

Med et kvart kilo Soya Soft og seks skiver helkorn som grunnlag gikk dagen bra — Johnny sin morrarøyk var godt grunnlag de første ti minutter.

Siden gikk det gamle ordtaket «uten mat osv....» i oppfyllelse. Moralen er klar.

Men vi er ingen moralister som traverserer fra Skamtind til Blåmannen på Kvaløya — moralistene sitter nede og fordømmer. Vi er ute og lufter sjela og koser oss.

Men kosen har sine begrensninger før den traverseres over kanten og havner ned i en avgrunn av spørsmål om hvorfor pine seg sjøl slik. Utover dagen blir dette spørsmålet essensielt og legger grunnlaget for mange gode diskusjoner, slike som tidligere tider hette krangler.

Diskusjonsemnet er spørsmålet om hvor langt Kvaløy-traversen går. «Lengst mulig» vinner. Vi traverserer råttent snø, hard snø, nedisa granitt, solvarm granitt. Skavlene er stort sett abnorme — og vi holder respektfull avstand.

Etter Melketind begår vi første avvik. Den riktige smale sti traverserer over Styrmannstind, Hollenderen og Blåmannen — nedover til høyre går en bred renne og småtoppene Rautind og Buren følger.

Som i forhold mellom mennesker, viser det seg også blant fjell — at de uanseelige ofte er de sterkeste. På den lille Rautind klatrer vi oss bort. Påskesola er varm, snøen er råttent, granittriss fullpakka av is er løsnet. Men is-riss tar tid og ut på ettermiddagen er saken grei.

Ned Johnny — ned.

En susende bakke mot nord ender i bratt granitt. Det går ikke. Tilbake.

Hjemme sitter familien benka rundt varme påske-gryter.

Her hos oss blir det mørkt, snøen er råttent og bratt, sulten er for jævli og tobakk gjør alt verre.

Ned Johnny.

Slik endte det. Nede.

Tre dager med livet slik det skal være.